

CẢM NHẬN VỀ NHÂN VẬT KIỀU NGUYỆT NGA

Dàn ý Cảm nhận về nhân vật Kiều Nguyệt Nga

Mở bài

- Giới thiệu về tác giả Nguyễn Đình Chiểu và tác phẩm Lục Vân Tiên.
- Giới thiệu về đoạn trích Lục Vân Tiên cứu Kiều Nguyệt Nga và nhân vật Kiều Nguyệt Nga.

Thân bài

- Sau khi nghe lời lẽ của Lục Vân Tiên, Kiều Nguyệt Nga biết người cứu mình là một nam tử hán, liền kể rõ sự tình: Nàng cùng với tì tât tên là Kim Liên, quê ở quận Tây Xuyên, cha là tri phủ miền Hà Khê nhận được bức thư của cha đến đó để định việc hôn nhân.
- Nguyệt Nga muốn thể hiện sự biết ơn của mình đối với những hành động trượng nghĩa của Vân Tiên, nàng muốn “cúi đầu” để cảm tạ ơn sâu ấy. Đây là hành động được xem là rất “phải đạo” cũng thể hiện được những suy nghĩ sâu sắc, chu đáo của nàng.
- Kiều Nguyệt Nga còn bộc lộ mong muốn Lục Vân Tiên đi cùng mình đến gặp cha để đền tạ công ơn.
- Thể hiện Kiều Nguyệt Nga là một tiểu thư khuê các, là con người biết trước sau, hiểu nghĩa.

Kết bài

- Khẳng định lại vẻ đẹp của nhân vật
- Đánh giá về nhân vật Kiều Nguyệt Nga.

Bài văn mẫu 1: Cảm nhận về nhân vật Kiều Nguyệt Nga

“Truyện Lục Vân Tiên” là một trong những tác phẩm tiêu biểu của nhà văn Nguyễn Đình Chiểu. Tác phẩm không chỉ thành công khi xây dựng được nội dung sâu sắc mà còn ở cách xây dựng chân dung nhân vật. Bên cạnh Lục Vân Tiên - nhân vật trung tâm, thì hình ảnh của Kiều Nguyệt Nga cũng được nhà thơ khắc họa một cách sinh động, đặc biệt trong đoạn trích “Lục Vân Tiên cứu Kiều Nguyệt Nga”.

Kiều Nguyệt Nga vốn là con gái của quan chi phủ ở miền Hà Khê. Khi nhận được thư của cha gọi đến để bàn tính chuyện hôn ước - đạo làm con không thể cãi lời cha mẹ nên

liền lập tức lên đường. Trên đường đi thì xe gặp phải cảnh bọn cướp Phong Lai đang hoành hành. Nhưng nhờ có sự giúp đỡ của Lục Vân Tiên mà thoát nạn. Những hành động của Kiều Nguyệt Nga sau đó bộc lộ nàng là một con người đoan trang, dịu dàng:

*“Thưa rằng: “Tôi thiệt người ngay,
Sa cơ nên mới làm tay hung đồ.
Trong xe chật hẹp khôn phò,
Cúi đầu trăm lạy, cứu cô tôi cùng.”*

Kiều Nguyệt Nga để cho người ti tiết của mình lên tiếng kể sự tình trước. “Thưa rằng” là cách nói chuẩn mực, tôn trọng người đối diện. Cũng như khẳng định rõ: “Tôi thiệt người ngay/Sa cơ nên mới làm tay hung đồ”. Khi chứng kiến cảnh Lục Vân Tiên “tả xung hữu đột” để cứu mình thì muốn “cúi đầu trăm lạy” để bày tỏ lòng biết ơn. Đây là hành động được xem như phải đạo của người đang chịu ơn. Kiều Nguyệt Nga còn vô cùng tinh tế khi để ti tiết của mình lên tiếng trước, còn bản thân thì ở bên cạnh quan sát Lục Vân Tiên. Sau khi nghe Lục Vân Tiên khẳng định đã dẹp tan lũ cướp, thấy được thái độ của Lục Vân Tiên. Kiều Nguyệt Nga biết người cứu mình là một nam tử hán, nàng mới lên tiếng kể rõ sự tình:

*“Thưa rằng: “Tôi Kiều Nguyệt Nga,
Con này ti tiết tên là Kim Liên.*

...

*Làm con đâu dám cãi cha,
Vĩ dẫu ngàn dặm đàng xa cũng đành!”*

Có thể thấy, Kiều Nguyệt Nga là một người con có hiếu, dù “ngàn dặm” xa xôi cũng cùng không quản ngại. Trước ơn cứu mạng của Lục Vân Tiên, Kiều Nguyệt Nga cũng bày tỏ mong muốn được đền ơn

“Trước xe quân tử tạm ngồi,

...

Xin theo cùng thiếp đền ơn cho chàng.”

Hành động “lạy rồi sẽ thưa” thể sự được tấm lòng chân thành, sâu sắc của nàng. Là một tiểu thư khuê các, Nguyệt Nga đã tự xưng là “tiện thiếp” đã cho thấy hình ảnh một con người chuẩn mực cũng như sự khiêm nhường, từ tốn của nàng. Kiều Nguyệt Nga còn bộc

lộ mong muốn Lục Vân Tiên đi cùng mình đến gặp cha để đền tạ công ơn. Đó là tấm lòng của một con người biết trước biết sau. Tóm lại, Nguyễn Đình Chiểu đã xây dựng được hình ảnh Kiều Nguyệt Nga hiện lên mang những vẻ đẹp của người phụ nữ Việt Nam: hiền hậu, nét na và ân tình.

Bài văn hay 2: Cảm nhận về nhân vật Kiều Nguyệt Nga

Hình ảnh người phụ đã không còn xa lạ trong nền văn học trung đại Việt Nam. Nhưng đến với “Truyện Lục Vân Tiên” của Nguyễn Đình Chiểu, nhân vật Kiều Nguyệt Nga lại hiện lên với những nét đẹp riêng. Đặc biệt điều đó được thể hiện qua đoạn trích “Lục Vân Tiên cứu Kiều Nguyệt Nga”.

Kiều Nguyệt Nga xuất thân trong một gia đình lưu hương có cha làm quan trong triều. Trên đường đến Hà Khê theo lời của cha để định bề nghi gia, nàng đã gặp phải bọn cướp Phong Lai hung dữ, chuyên cướp bóc của nhân dân. Hình ảnh bọn cướp ngang nhiên hoành hành cho thấy đây là một thời đại mà xã hội vô cùng loạn lạc. Trong hoàn cảnh đó, Lục Vân Tiên đã xuất hiện giống như một vị anh hùng, dẹp yên lũ cướp. Ngoại hình của Kiều Nguyệt Nga không được miêu tả quá kĩ trong đoạn trích, nhưng người đọc vẫn cảm nhận được nét đẹp của một tiểu thư khuê các. Sau khi được Lục Vân Tiên ân cần hỏi han, Kiều Nguyệt Nga đề cho người ti tiết là Kim Liên trả lời:

“Thưa rằng: “Tôi thiệt người ngay

Sa cơ nên mới làm tay hung đồ

Trong xe chật hẹp khôn phò,

Cúi đầu trăm lạy, cứu cô tôi cùng.”

Hai chữ “thưa rằng” cho thấy thái độ khiêm nhường, kính trọng dành cho người nghe. Kết hợp với hành động “cúi đầu trăm lạy” - thể hiện sự biết ơn của một người mang ơn. Nghe cách trò chuyện của Lục Vân Tiên khi khẳng định đã dẹp yên bọn cướp để người trong xe yên lòng. Kiều Nguyệt Nga cảm nhận được Vân Tiên là một con người trọng nghĩa. Nàng đã bày tỏ rõ sự tình cho Vân Tiên hiểu rõ:

“Thưa rằng: “Tôi Kiều Nguyệt Nga,

...

Ví dầu ngàn dặm đàng xa cũng đành!”

Dù Kiều Nguyệt Nga vẫn còn đang trong cơn hãi hùng trước bọn cướp Phong Lai. Nhưng đứng trước những lời hỏi thăm đầy chân tình của Vân Tiên, nàng đã đáp lại hết sức dịu dàng thể hiện đúng mực thước của một cô gái có học thức. Đồng thời cũng thể hiện sự cảm kích, ân tình trước ơn cứu mạng của Vân Tiên. Ngay từ cách trò chuyện của người ti

tiết cũng cho thấy được Kiều Nguyệt Nga là một con người có học thức. Ở câu nói cuối cùng, ta còn thấy được nàng là một người con hiếu nghĩa, hiểu chuyện và vô cùng yêu thương bậc phụ mẫu. Vì vậy mà Kiều Nguyệt Nga chẳng quản ngại đường xa để đến Hà Khê theo lời cha mong muốn. Tuy nhiên không chỉ dừng lại ở đó, phẩm chất cao quý của Kiều Nguyệt Nga còn thể hiện qua mong muốn được đền đáp ơn nghĩa của Lục Vân Tiên:

*“Hà Khê qua đó cũng gần,
Xin theo cùng thiệp đền ơn cho chàng.
Gặp đây đương lúc giữa đàng,
Của tiền không có, bạc vàng cũng không.
Gẫm câu báo đức thù công,
Lấy chi cho phỉ tấm lòng cùng người.”*

Những lời nói đầy chân thành, tha thiết. Nàng hy vọng có thể trả ơn cho Lục Vân Tiên - đó là biểu hiện của một con người nhân nghĩa, luôn đề cao đạo lý “đền ơn đáp nghĩa” đối với ân nhân của mình. Nếu lần đầu chỉ là hành động quỳ lạy - người đọc có thể hiểu nhầm là lời cảm ơn sáo rỗng. Thì ở đây, chúng ta đã thấy được sự chân tình của Nguyệt Nga muốn trả ơn - không chỉ là cái ơn cứu mạng mà còn là cái ơn đã bảo vệ danh tiết - điều quan trọng nhất đối với người phụ nữ trong xã hội phong kiến:

*“Lâm nguy chẳng gặp giải nguy
Tiết trăm năm cũng bỏ đi một hồi”*

Và cũng chính bởi tấm lòng hiệp nghĩa đó, Kiều Nguyệt Nga còn bày tỏ mong muốn gắn bó với Lục Vân Tiên đến trọn đời. Như vậy, Nguyễn Đình Chiểu đã khắc họa đầy chân thực hình ảnh nhân vật Kiều Nguyệt Nga - một tiểu thư khuê các, có học thức và mang những phẩm chất của người phụ nữ truyền thống

Bài văn mẫu 3: Cảm nhận về nhân vật Kiều Nguyệt Nga

Tác phẩm "Truyện Lục Vân Tiên" là một trong những tác phẩm tiêu biểu nhất của nhà thơ mù yêu nước Nguyễn Đình Chiểu, trong tác phẩm nhà văn không chỉ xây dựng thành công bối cảnh truyện, nội dung đề cập sâu sắc, nhân văn mà tác giả đặc biệt thành công trong xây dựng chân dung nhân vật. Bên cạnh nhân vật Lục Vân Tiên - nhân vật trung tâm, nòng cốt của tác phẩm thì hình ảnh Kiều Nguyệt Nga cũng được nhà thơ khắc họa một cách sinh động, chân thực, đặc biệt là thông qua đoạn trích "Lục Vân Tiên cứu Kiều Nguyệt Nga". Trong chuyến đi về miền Hà Khê, Kiều Nguyệt Nga đã phải đối mặt với một mối nguy hiểm lớn từ đám "bớ đảng hung đồ". Thân gái yếu ớt không thể làm gì hơn

nên khi bị bọn hung đồ chặn cướp thì nàng đã rất hoảng loạn, sợ hãi. Tuy nhiên, khi được những hành động nghĩa hiệp, nhân nghĩa của Lục Vân Tiên cứu giúp thì những lời nói, hành động sau đó của Kiều Nguyệt Nga đã bộc lộ được phẩm chất đoan trang, dịu dàng, có học thức của một tiểu thư khuê các:

"Thưa rằng: "Tôi thiệt người ngay"

Sa cơ nên mới lâm tay hung đồ

Trong xe chật hẹp khôn phò

Cúi đầu trăm lạy cứu cô tôi cùng"

Những lời nói Kiều Nguyệt Nga đáp lại Lục Vân Tiên ta có thể thấy nàng là một người có học thức, lời ăn tiếng nói đều rất rõ ràng, dịu dàng, mực thước kể về sự tình của mình " Sa cơ nên mới lâm tay hung đồ". "Thưa rằng" là cách nói đầy chuẩn mực, tôn trọng thể hiện được cung cách của một con người có gia giáo, có học thức. Nàng cũng là người biết điều phải trái, khi chứng kiến cảnh Lục Vân Tiên "tả đột hữu xung" cứu mình thì nàng đã mang ơn và có hành động để thể hiện sự biết ơn ấy của mình: "Cúi đầu trăm lạy cứu cô tôi cùng" Nguyệt Nga muốn thể hiện sự biết ơn của mình đối với những hành động trọng nghĩa của Vân Tiên, nàng muốn "cúi đầu" để cảm tạ ơn sâu ấy. Đây là hành động được xem là rất " phải đạo" cũng thể hiện được những suy nghĩ sâu sắc, chu đáo của nàng. Qua những đoạn đối đáp với Lục Vân Tiên, ta không chỉ thấy Kiều Nguyệt Nga là người dịu dàng, lễ phép, chuẩn mực mà còn thấy đây là một cô gái rất có hiếu:

"Cha làm tri phủ ở miền Hà Khê

Sai quân đem bức thư về

Rước tôi qua đó tiện bề nghi gia

Làm con đâu dám cãi cha

Ví dầu ngàn dặm đàng xa cũng đành"

Ta thấy nàng là một người con gái hết mực đoan trang, dịu dàng; một người con có hiếu, luôn vâng lời cha " làm con đâu dám cãi cha". Và để làm theo mong muốn của cha là "tiện bề nghi gia" thì nàng cũng ngại thân con gái phải ngàn dặm xa xôi mà " Ví dầu ngàn dặm đàng xa cũng đành". Như vậy, ta có thể thấy, hình tượng Kiều Nguyệt Nga có thể coi là một hình mẫu lí tưởng của người con gái trong xã hội phong kiến xưa, nét na, hiền thực, có học thức và cũng là một người con có hiếu.

"Trước xe quân tử tạm ngồi

Xin cho tiện thiếp lạy rồi sẽ thưa

Chút tôi liễu yếu đào thơ

Giữa đường lâm phải bụi dơ đã phân

Hà Khê qua đó cũng gần

Xin theo cùng thiếp đền ơn cho chàng"

Trước ơn cứu mạng của Lục Vân Tiên, Nguyệt Nga tha thiết muốn được đền ơn và tỏ mong muốn mời Vân Tiên về nhà cùng mình để tiện bề báo đáp "Xin theo cùng thiếp đền ơn cho chàng". Qua lời nói của Nguyệt Nga ta cũng thấy một con người đầy chính nghĩa, đề cao tư tưởng "đền ơn, tạ nghĩa" đối với người "ân nhân" của mình. Và đây cũng là lần thứ hai Kiều Nguyệt Nga muốn quỳ lạy tạ ơn đối với Vân Tiên "Xin cho tiện thiếp lạy rồi mới thưa". Nếu lần đầu tiên nàng tỏ ý muốn lạy tạ ơn thì có thể coi là phép khách sáo, lịch sự. Song đây là lần thứ hai nàng bày tỏ mong muốn này, điều đó cũng chứng tỏ được tấm lòng chân thành, sâu sắc của nàng. Vốn là một tiểu thư đài các, nhưng Nguyệt Nga tự xưng mình là "tiện thiếp", thể hiện sự chuẩn mực, nề nếp, cũng thể hiện được sự khiêm nhường, từ tốn. Cũng trong cuộc đối đáp với Lục Vân Tiên, Kiều Nguyệt Nga thể hiện được tài năng văn thơ hết mực tài hoa, tinh tế.

"Nguyệt Nga ứng tiếng xin hầu

Xuống tay liền tả tám câu năm vần"

Có thể thấy người con gái này "tài sắc vẹn toàn", đoan trang thực nữ nhưng cũng đầy tài hoa, học thức tinh thông. Bằng những ngôn ngữ giản dị mà mộc mạc, Nguyễn Đình Chiểu đã xây dựng lên bức chân dung người thiếu nữ Kiều Nguyệt Nga đầy chân thực, gần gũi với những nét đẹp mang đậm dấu ấn của người phụ nữ Việt Nam: thùy mị, đoan trang, hiếu thảo, trọng ân nghĩa.

Bài văn mẫu 4: Cảm nhận về nhân vật Kiều Nguyệt Nga

Xã hội phong kiến thời xưa đề cao công, dung, ngôn, hạnh. Những phẩm chất đó được coi là thước đo khuôn mẫu, đức hạnh của người phụ nữ. Trong văn học trung đại nổi lên với muôn vàn hình tượng nhân vật nữ khác nhau. Tuy nhiên Kiều Nguyệt Nga trong tác phẩm "Lục Vân Tiên" của Nguyễn Đình Chiểu vẫn là nhân vật được đánh giá cao nhất về vẻ đẹp tâm hồn lẫn đức hạnh của người phụ nữ phong kiến, và đặc biệt hình tượng nhân vật này đã được khắc họa hết sức sinh động và sâu sắc, nhất là trong đoạn trích "Lục Vân Tiên cứu Kiều Nguyệt Nga".

Kiều Nguyệt Nga vốn là một cô gái xuất thân trong gia đình lư hương có cha làm quan trong triều đình. Trên đường về miền Hà Khê để đoàn tụ với gia đình, nàng đã gặp phải bọn cướp Phong Lai dữ tợn chuyên cướp bóc của dân làng. Hình ảnh bọn cướp ngang dọc hoành hành chính là phản ánh cho cả thời đại, ấy là một thời đại đầy loạn lạc. Trong bối cảnh đó, người ta mong ước có được một vị anh hùng hào kiệt sẽ dang tay cứu giúp dân

lành, và Lục Vân Tiên đã xuất hiện trong bối cảnh đó. Chàng đã dẹp tan bọn cướp cứu được Kiều Nguyệt Nga. Hình ảnh nàng hiện lên không phải thông qua miêu tả kĩ càng trong thơ văn mà chỉ thông qua đoạn hội thoại ngắn ngủi với Vân Tiên. Chỉ bấy nhiêu đó thôi, chúng ta đã cảm nhận được nét đẹp của nàng, đó là sự thùy mị, nết na, đoan trang mà lại có học thức:

“Trước xe quân tử tạm ngồi

Xin cho tiện thiệp lạy rồi sẽ thưa”

Mặc dù còn đang trong cơn hải hùng trước bọn cướp Phong Lai, tuy nhiên đứng trước những lời hỏi thăm đầy chân tình của Vân Tiên, nàng đã đáp lại hết sức dịu dàng thể hiện đúng mực thước của một cô gái có học thức, đồng thời cũng thể hiện sự cảm kích, ân tình trước ơn cứu mạng của Vân Tiên. Trong cuộc đối thoại với Vân Tiên, nàng cũng đã tỏ lộ rõ cảnh ngộ của mình. Đó là việc nàng từ ngàn dặm xa xôi tới đây, không quản hiểm nguy chỉ mong đến được vùng Hà Khê để đoàn tụ với gia đình “tiện bề nghi gia”. Tấm lòng hiếu thảo của nàng thực khiến cho người đời cảm động. Hình tượng Kiều Nguyệt Nga chính là hình mẫu lí tưởng của người con gái trong xã hội phong kiến đương thời.

“Quê nhà ở quận Tây Xuyên

Cha làm tri phủ ở miền Hà Khê

Sai quân đem bức thư về

Rước tôi qua đó định bề nghi gia

Làm con dâu dám cãi cha

Vì dầu ngàn dặm đàng xa cũng đành”.

Tuy nhiên nét đẹp của nàng không chỉ dừng lại ở đó. Phẩm chất cao quý nhất của Kiều Nguyệt Nga đó là tấm lòng chân thành sâu sắc, mong muốn được đền ơn đáp nghĩa đối với ân nhân của mình, quả là một cô gái thủy chung, ân nghĩa vẹn toàn.

“Hà Khê qua đó cũng gần

Xin theo cùng thiệp đền ơn cho chàng”.

Nàng không phải là một cô gái mang ơn cho có, lời nói của nàng đầy chân tình chứ không hề sáo rỗng. Nàng tha thiết muốn đền ơn đáp nghĩa cho Lục Vân Tiên, đây là biểu hiện của một con người đầy nhân nghĩa, luôn đề cao đạo lí “đền ơn đáp nghĩa” đối với ân nhân của mình. Kiều Nguyệt Nga muốn thực tâm bày tỏ tấm lòng sâu sắc của mình qua hai lần mong muốn được đền ơn. Lần đầu chỉ là quỳ lạy, người đọc có thể nhầm tưởng đây là lời cảm ơn đầy khách sáo nhưng lần thứ hai nàng đã thực tâm tha thiết, chân tình

mời chàng về nhà để đền ơn, đến đây chúng ta đã thực sự cảm động trước sự chân thành mà sâu sắc của cô gái này. Cái ơn đó không chỉ là ơn cứu mạng mà còn cứu cả danh tiết của một người con gái, điều mà với một cô gái nó còn quan trọng hơn cả tính mạng.

“Lâm nguy chẳng gặp giải nguy

Tiết trăm năm cũng bỏ đi một hồi”.

Và cũng chính từ tình huống gặp gỡ với con người hiệp nghĩa này, cảm kích trước ơn cứu mạng và phong thái hào hiệp trượng nghĩa của Vân Tiên, Kiều Nguyệt Nga đã lựa chọn tự nguyện gắn bó cuộc đời mình với chàng trai này. Đến đây nó không đơn thuần chỉ là đền ơn đáp nghĩa nữa mà là sự thủy chung, gắn bó sâu sắc với người mà mình yêu thương. Những phẩm chất này sẽ ngày càng được bộ lộ sâu sắc và rõ nét vào những trích đoạn sau của tác phẩm. Có thể thấy rằng bên cạnh Lục Vân Tiên thì Kiều Nguyệt Nga cũng là nhân vật được khắc họa chân thực và đầy sống động với những nét đẹp tiêu biểu của người con gái trong xã hội phong kiến xưa. Hình tượng nhân vật nổi bật đến mức trở thành hình mẫu mà những sáng tác văn học trung đại trước và sau vẫn khó có thể vượt qua.